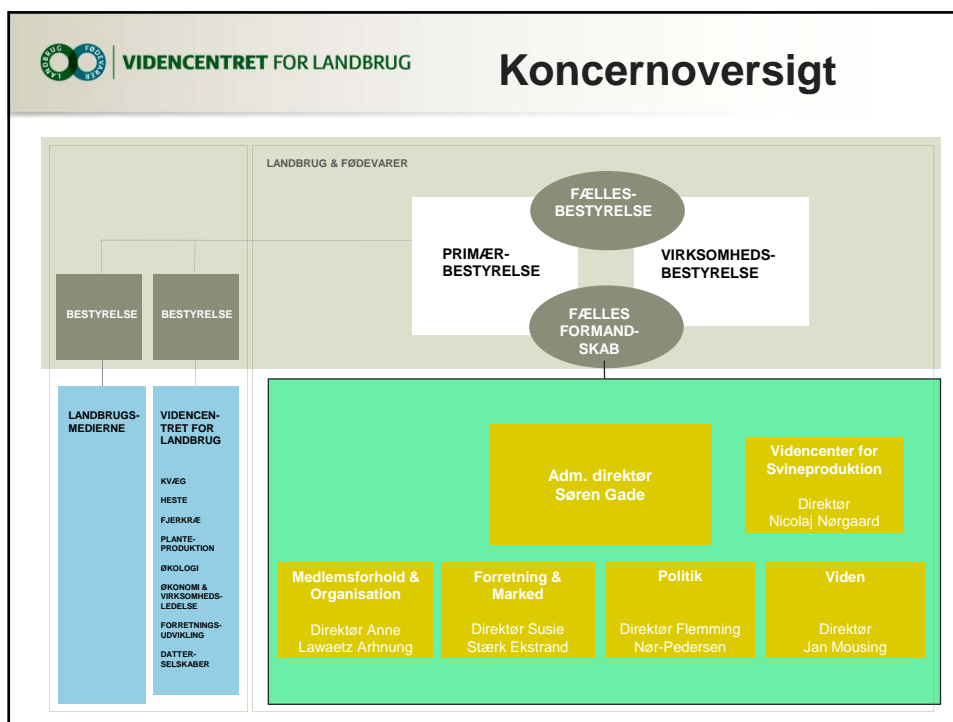

2

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
Skejby F +45 8740 5010
DK 8200 Århus N W vfl.dk

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Videncentret for Landbrug – hvem er vi?

Videncentret skal være en afgørende drivkraft i udviklingen af et mangfoldigt og konkurrencedygtigt erhverv

- Fælles udviklingshus for hele erhvervet
- Service- og innovationscenter for de 31 DLBR-virksomheder
 - Eksperternes eksperter - Rådgivernes rådgivere
- Ca. 450 medarbejdere + ca. 100 i datterselskaber (AgroTech m.fl.)
- Dækker specialviden inden for bl.a. husdyrproduktion, miljø, økonomi, markdrift, økologi, teknik, skat, naturpleje, sundhed, arbejdsmiljø, landskab
- Et fagligt og uvildigt grundlag
- Tæt fagligt samarbejde med universiteterne, GTS'er, den finansielle sektor, myndigheder virksomheder

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Videncentret er en del af Agro Food Park

Ambitioner for Agro Food Park 2020:

- Er en af verdens fem stærkeste miljøer inden for landbrugs- og fødevarerinnovation
- Beskæftiger 3.000 medarbejdere fordelt på 40-50 virksomheder

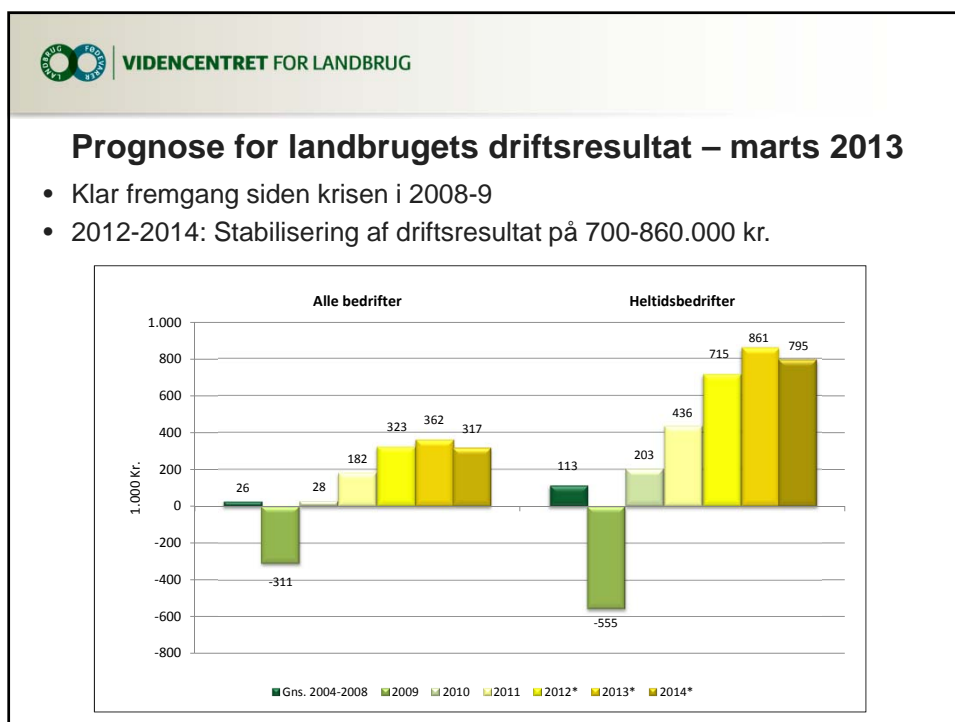
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
Skejby F +45 8740 5010
DK 8200 Århus N W vfl.dk

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

TEMAER:

- Agro Food Park
- Prognose for landbrugets driftsresultater
- Økonomisk spredning i landbruget
- Kortlægning af dansk landbrug
- Forslag til ny EU-reform
- Ejendomsmarkedet
- Landbrugets gæld

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Generelle tendenser i indkomstprognosen

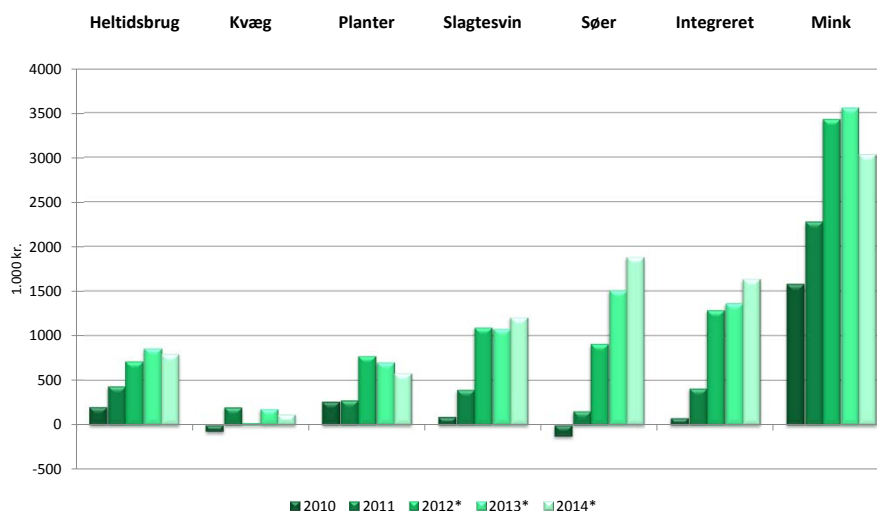
- 2011 var tæt på et gennemsnitsår for sektoren (godt 400.000 kr.)
- 2012-2014 ligger niveauet for driftsresultatet 300.000-460.000 kr. højere
- Årsagerne til højere indtjening er:
 - Forbedret bytteforhold
 - Fortsat lave renter (trods øgede bidragssatser og rentemarginaler)
 - Produktivitetstremgang
 - Mindre tab på finansielle kontrakter
- Driftsresultatet på ca. 700.000-860.000 kr. for den gennemsnitlige landmand nærmer sig et tilfredsstillende niveau, dog
 - Ekskl. pelsdyr: 350.000-500.000 kr.
 - Før aflønning af ejerens arbejdskraftindsats og forrentning af egenkapitalen

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prognose for landbrugets driftsresultat – marts 2013

Landbrugets driftsresultater 2010-2014

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

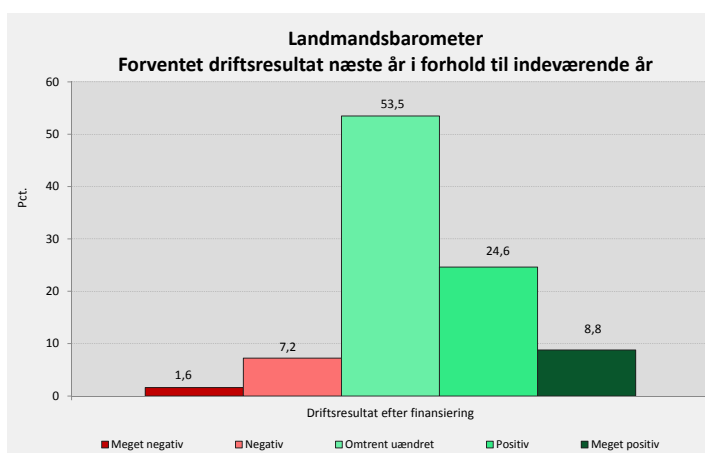
Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Landmandsbarometeret

- Landmændene selv forventer pæn fremgang i resultatet

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

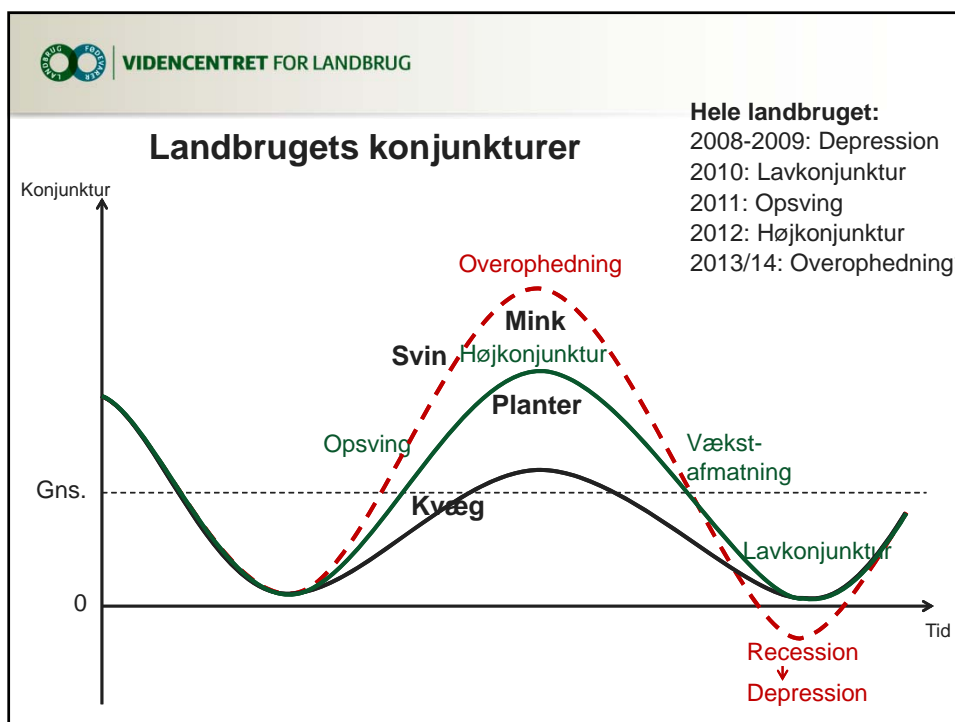
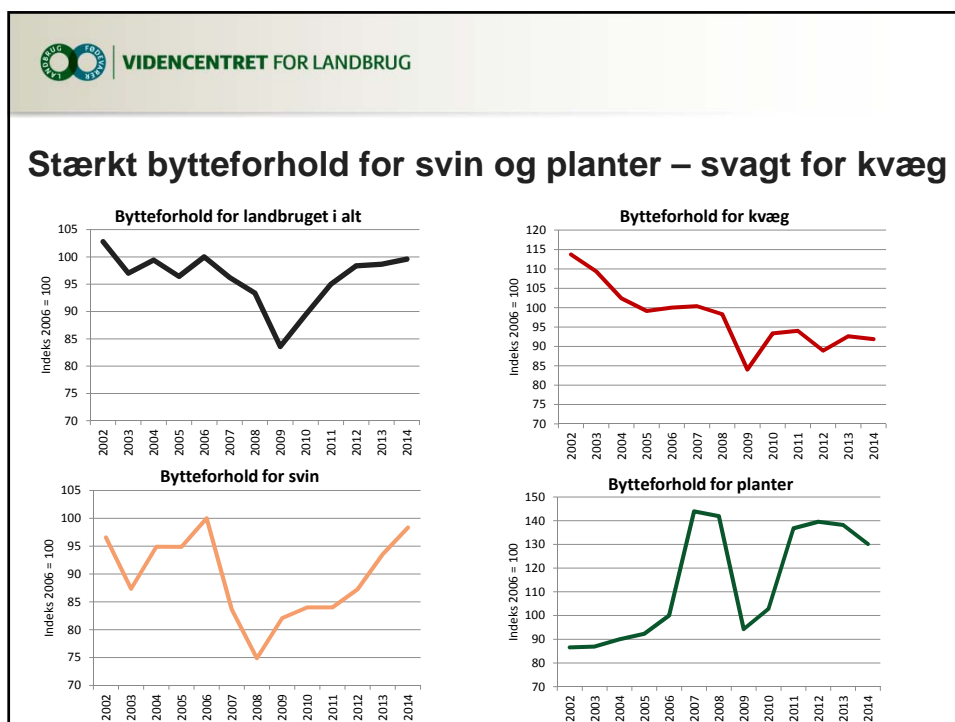
Udvalgte forudsætninger for prognosen

	2010	2011	2012*	2013*	2014*
Mælkepris (kr./kg EKM)	2,37	2,64	2,55	2,69	2,60
Svinekød (kr./kg)	9,83	10,69	11,84	12,54	12,80
Foderhvede (kr./hkg)	98	145	155	155	141
Raps (kg./hkg.)	229	331	346	330	315
Soyaskrå (kr./hkg.)	230	248	274	301	261
Gødning (kr./hkg)	161	189	190	201	201
Diesellole (øre/l.)	507	625	676	674	675
Lang rente, inkl. bidrag	5,31	5,16	4,80	4,85	5,10
Kort rente, inkl. bidrag	2,59	2,41	2,08	1,86	2,10

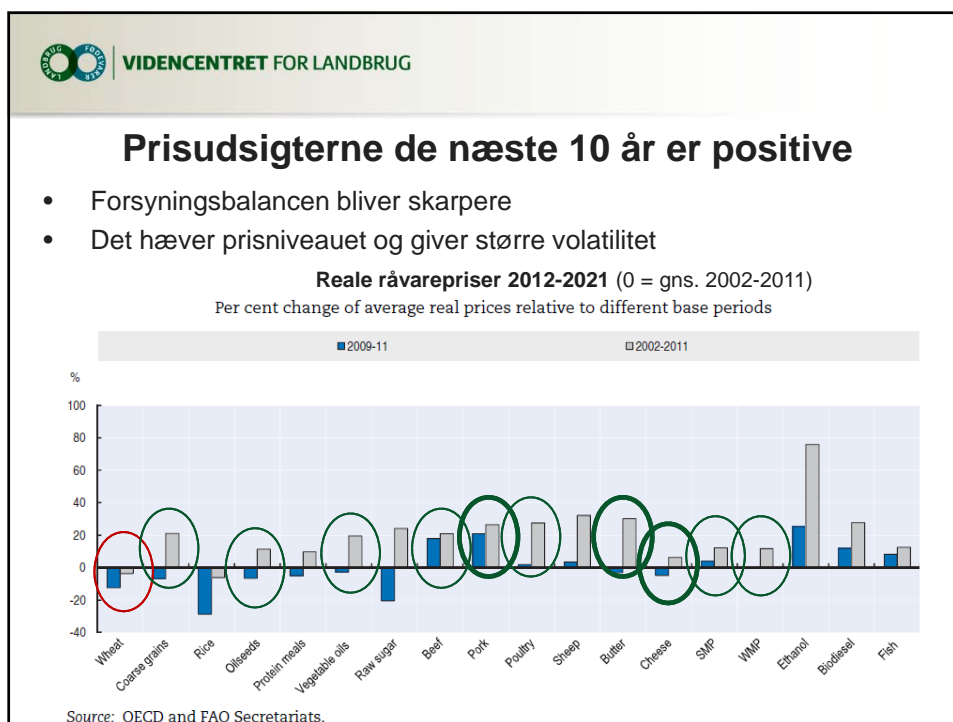
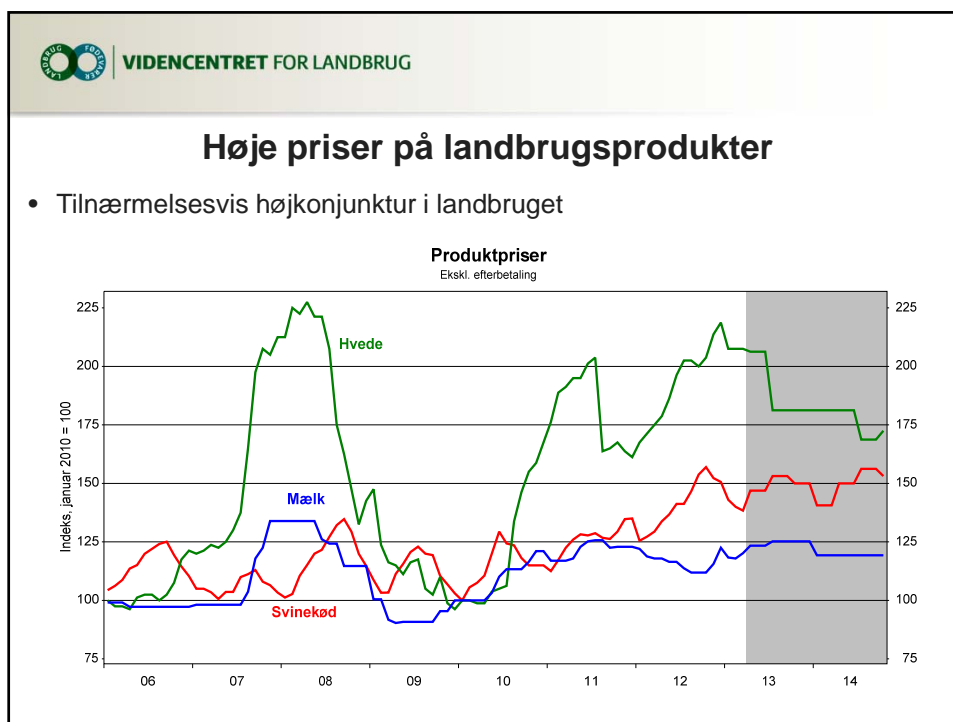
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

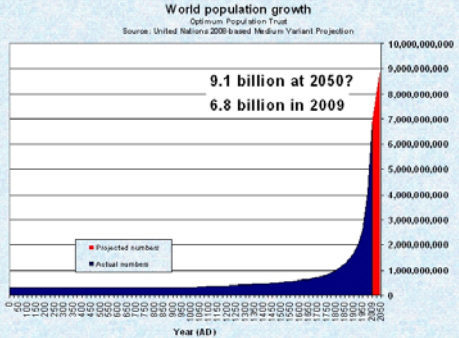

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prisudsigterne de næste 40 år

Efterspørgsel:

- **Fordobling** af efterspørgslen frem til 2050:
 - **Befolkningstilvækst** fra 7 mia. (2011) til 9,1 mia. i 2050 – 55 mio. flere mennesker om året
 - **Øget velstand** fører til stigende fødevarerforbrug pr. indbygger
 - Øget anvendelse af **bioenergi**

World population growth
Optimum Population Trust
Source: United Nations 2008-based Medium Variant Projection

9.1 billion at 2050?
6.8 billion in 2009

Projected numbers
Actual numbers

Year (AD)

Kilde: FAO/OECD

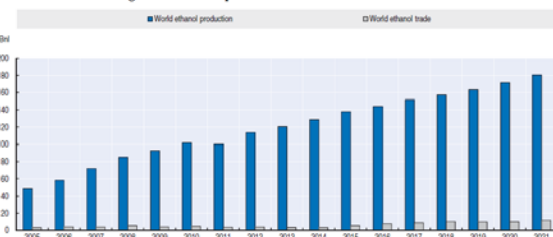
 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prisudsigterne de næste 40 år

- Kraftig stigning i produktion af bioethanol og biodiesel
- Konkurrence om planteprodukterne til energi og ernæring

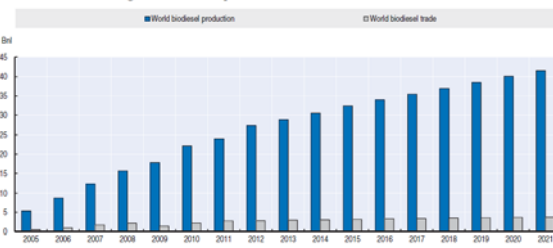
Hård kamp om arealerne...

Figure 3.2. Development of the world ethanol market

Source: OECD and FAO Secretariats.

Figure 3.3. Development of the world biodiesel market

Source: OECD and FAO Secretariats.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prisudsigterne de næste 40 år

Udbud:

- Fødevarerproduktionen skal **fordobles** frem mod 2050
 - Det dyrkede areal kan højst vokse 5-10%
 - I Danmark falder det dyrkede areal med ca. 0,3% pr. år
 - Befolkningstilvækst på over 2 mia. mennesker kræver plads
 - Vandmangel er et stigende problem
 - Klimaforandringer giver ekstreme vejrforhold
- => Ekstremt store krav til produktivitet og høstudbytter

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Prisudsigterne de næste 40 år

Danmark kan blive en af vinderne – hvis vi vil:

- Høj effektivitet og stærk konkurrenceevne
- Høj selvforsyningsgrad og stabil fødevarerituation
- Mindre befolkningstilvækst
- God adgang til vand
- Klimaforandringerne bliver overvejende gunstige for dansk landbrug

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Hvad påvirker økonomien i landbruget?

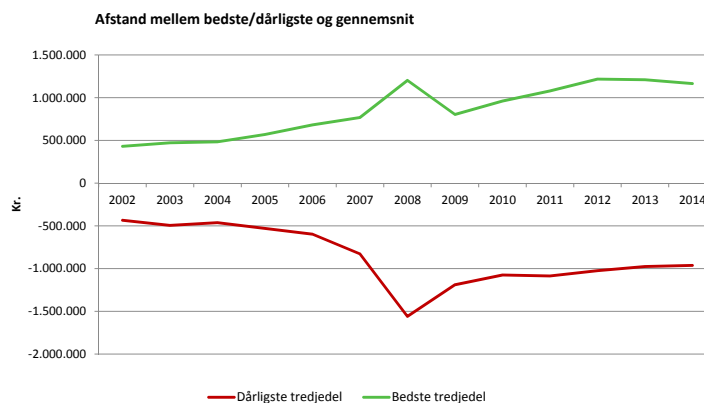
- **Finansielt**
 - Kreditklemme
 - Højere bidrag og rentemarginal
 - Højere markedsrenter
 - Omlægning til fast rente (+2 pct.)
 - Udløb af afdragsfrihed
 - Nye finansieringskilder?
- **EU-reform**
 - Minus 20 pct. direkte støtte
 - Evt. minus 15 pct. flyttet til LD
 - Delvis national udligning
- **Politik**
 - Natur- og landbrugskommission
- **Energipriser**
 - Geopolitisk uro
- **Europæisk gældskrise**
 - Negativt for efterspørgsel
 - Positivt for renter
- **Stigende global efterspørgsel**
 - Demografi, indkomst og bioenergi
- **Begrænset globalt udbud**
 - Kampen om jord
 - Byudvikling, ekstremt vejr, ørkenen breder sig, saltophobning etc.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

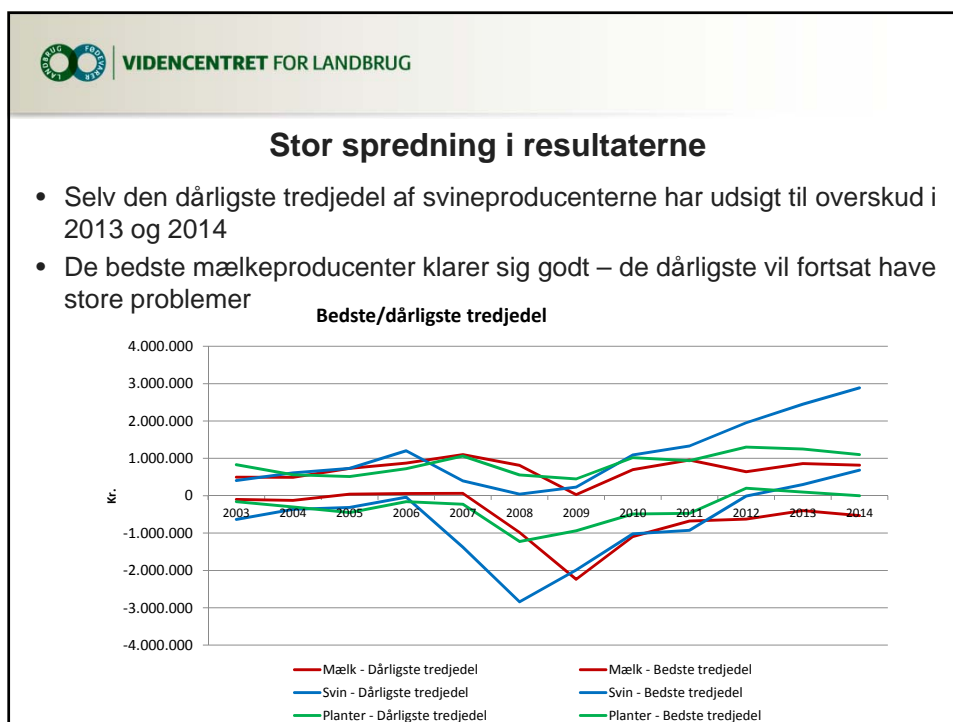
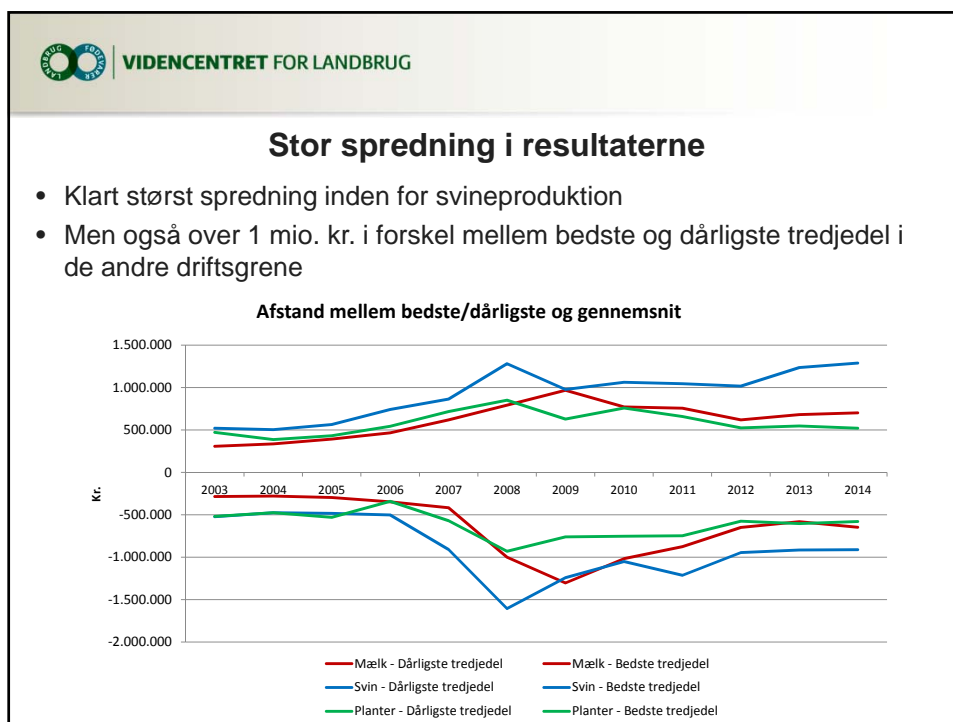
Stor spredning i resultaterne

- Man skal være varsom med at generalisere
- Ca. +/- 1 mio. kr. mellem bedste/dårligste tredjedel og gennemsnittet

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

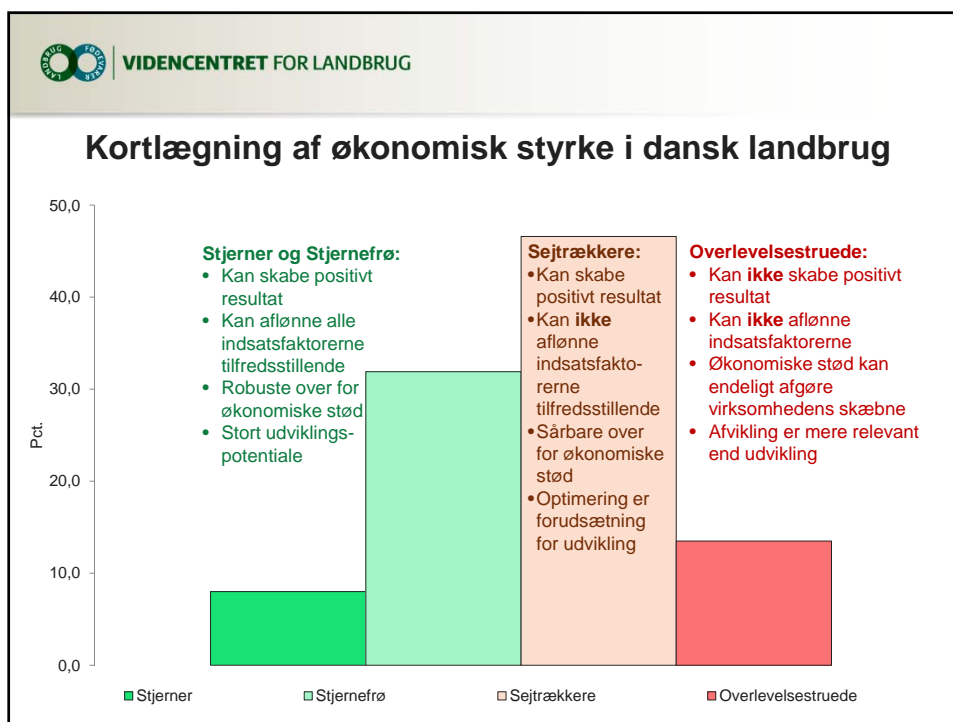

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Kortlægning af økonomisk styrke i dansk landbrug

Forudsætninger						
Produktpriser	Renter	Gælds- pct.	Reinvesteringer/afdrag	Ejer aflønning	Privat indtjening	Krav til egenkapitalforretning

- Grundlæggende forudsætninger:
 - Stigning i kapacitetsomkostninger modsvares af produktivitetstigninger
 - Renset for kurstab-/gevinster på finansielle kontrakter
 - Ingen kapitalværdigevinster

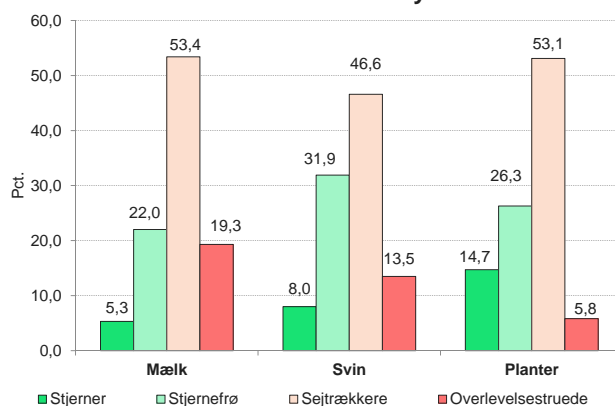

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Kortlægning af økonomisk styrke i dansk landbrug

- Udviklingskraft: 27 pct. af mælkeproducenter, 40 pct. svin og 41 pct. planter
- Overlevelsestruede: 19,3 pct. mælk, 13,5 pct. svin og 5,8 pct. planter
- Indtjeningsproblem: 30 pct. mælk, 17,1 pct. svin og 31 pct. planter

Økonomisk styrke

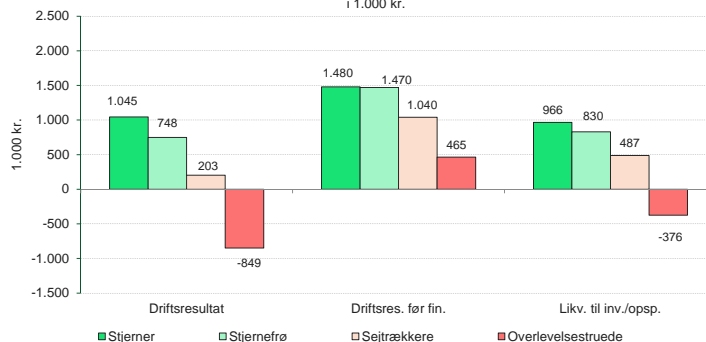

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Sammenligning af indtjening – Mælk

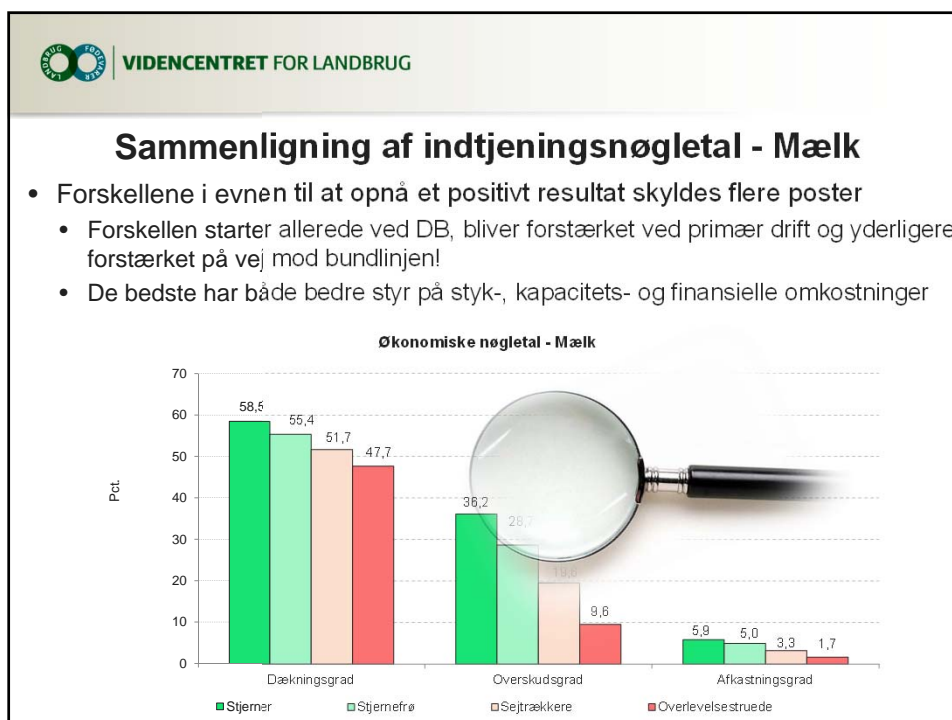
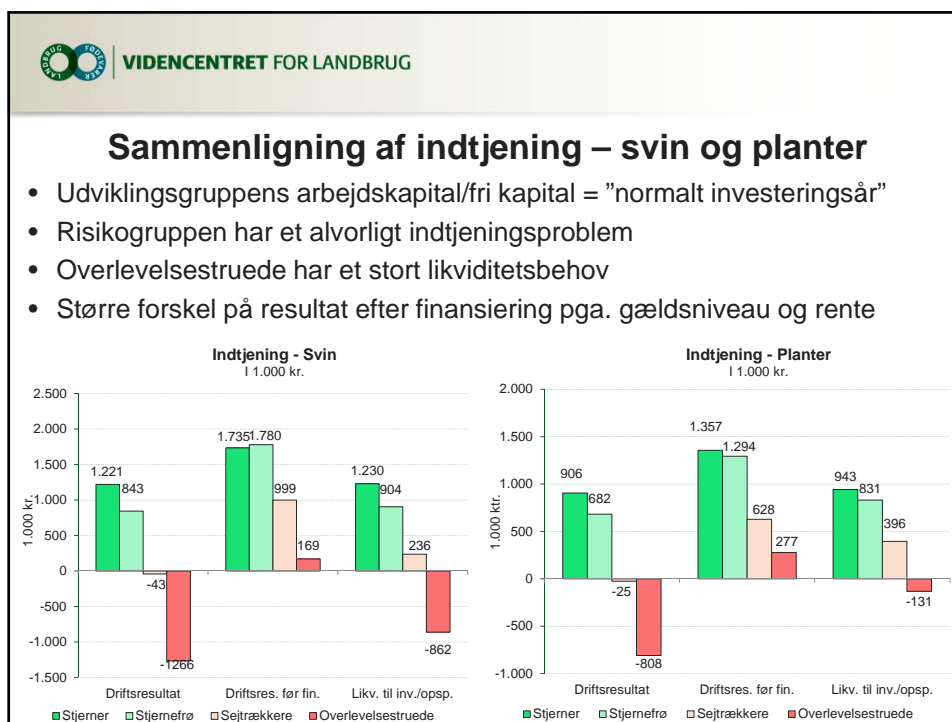
- Udviklingsgruppens arbejdskapital/fri kapital = "normalt investeringsår"
- Risikogruppen har et alvorligt indtjeningsproblem
- Overlevelsestruede har et stort likviditetsbehov
- Større forskel på resultat efter finansiering pga. gælds niveau og rente

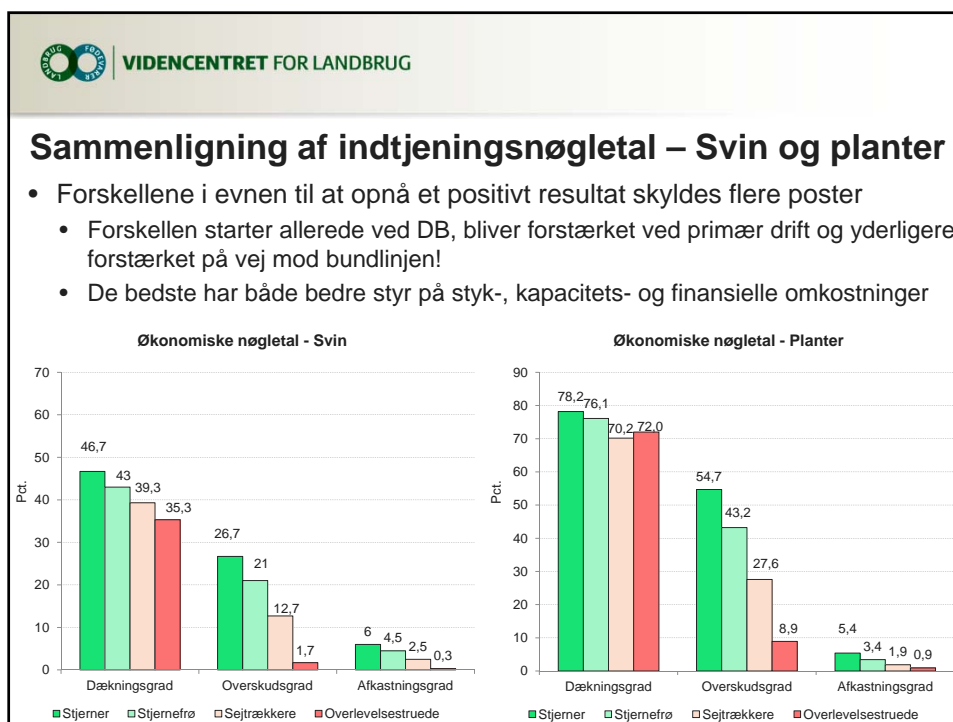
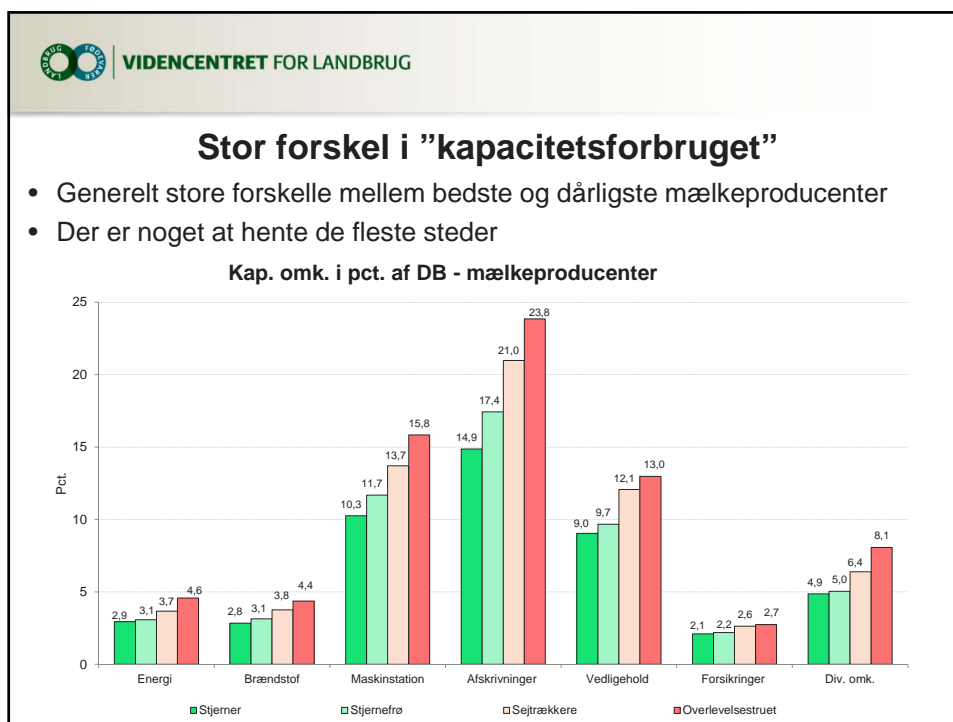
Indtjening - Mælk

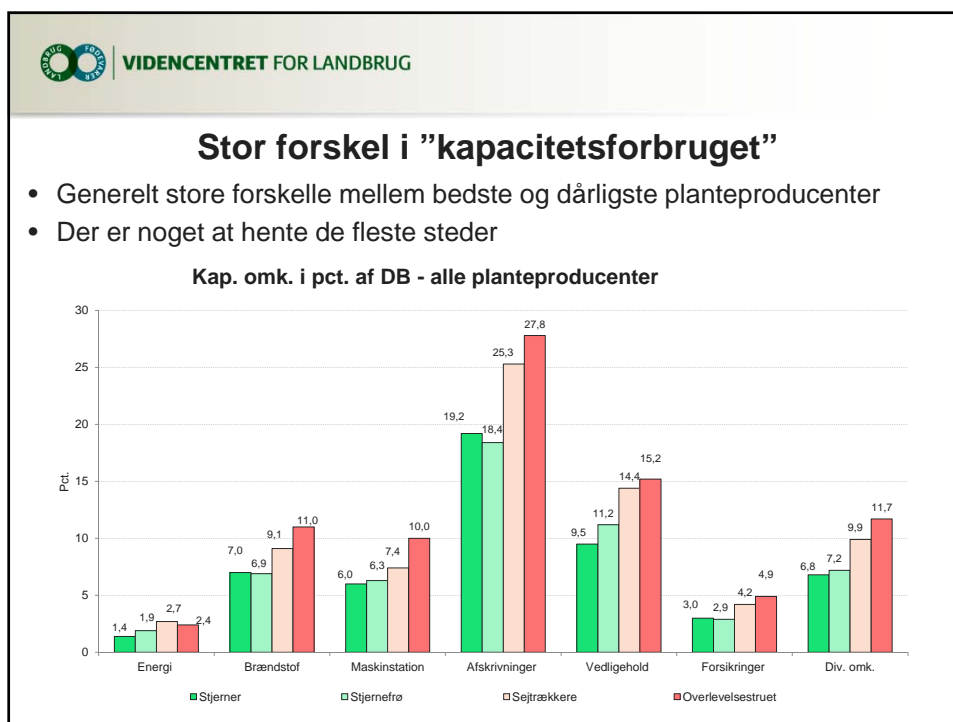
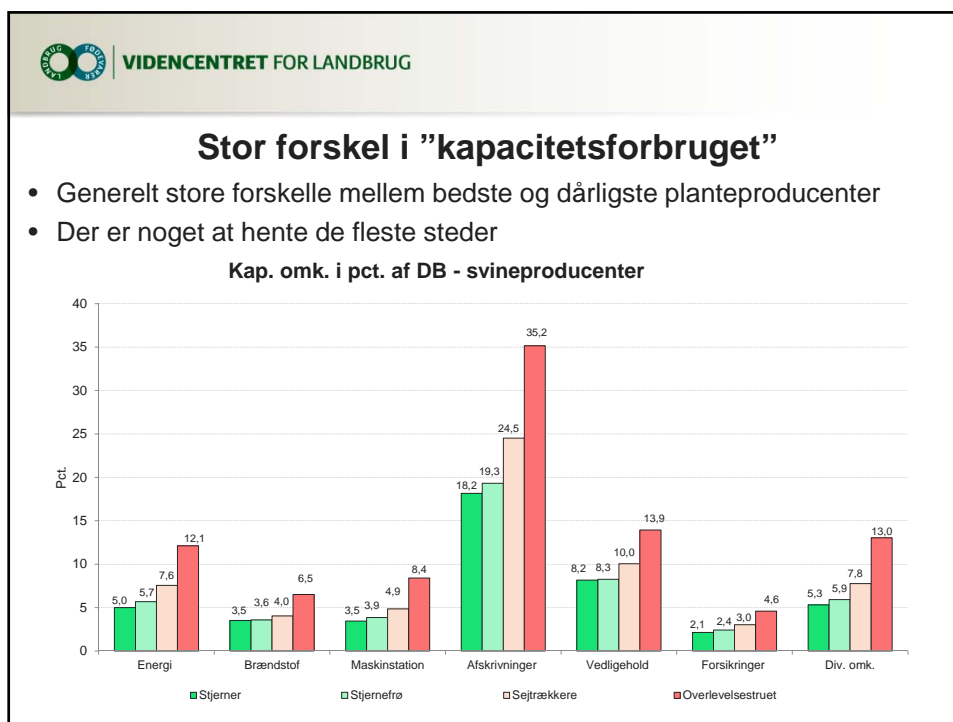

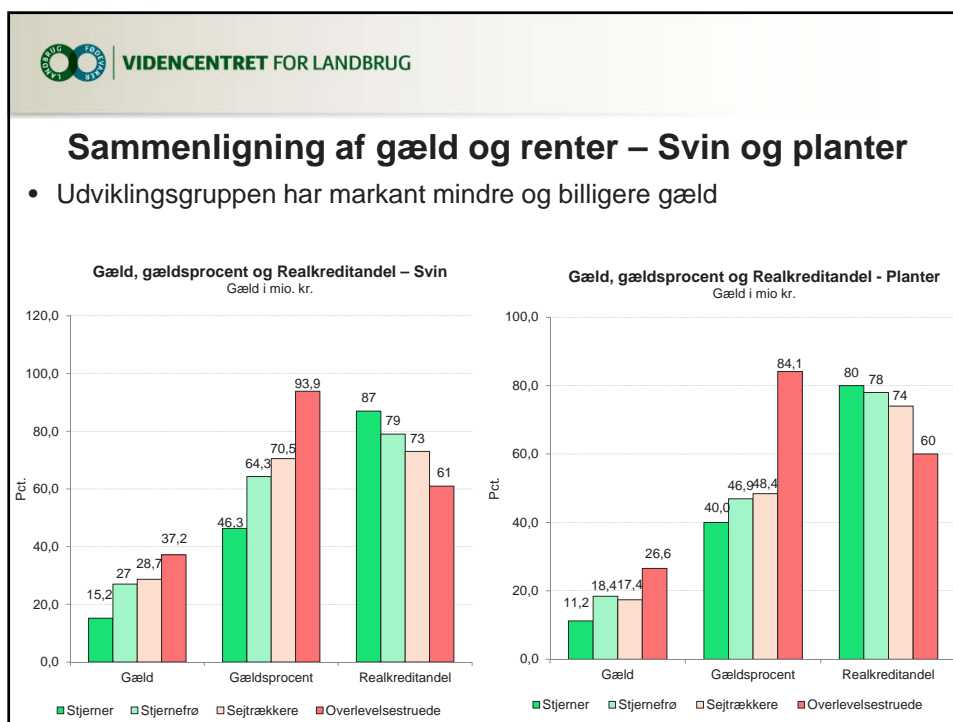
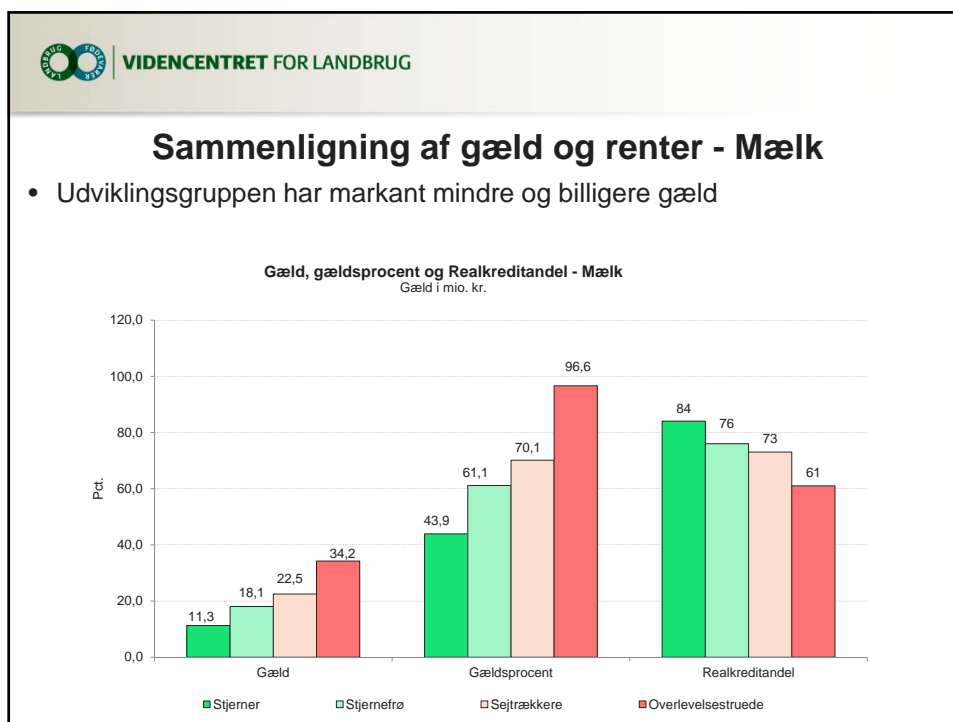
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

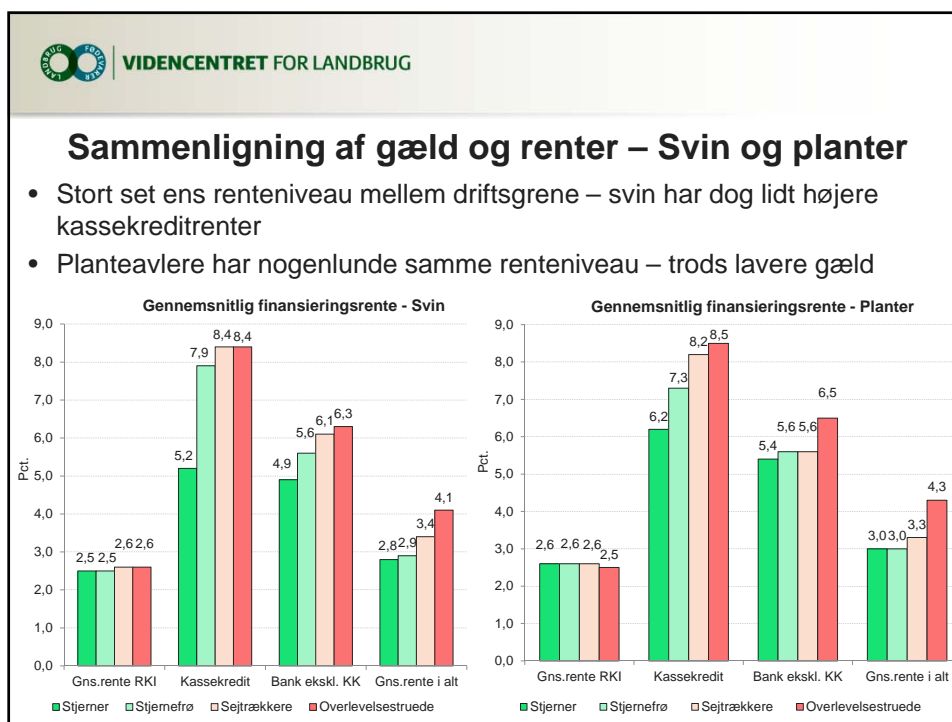
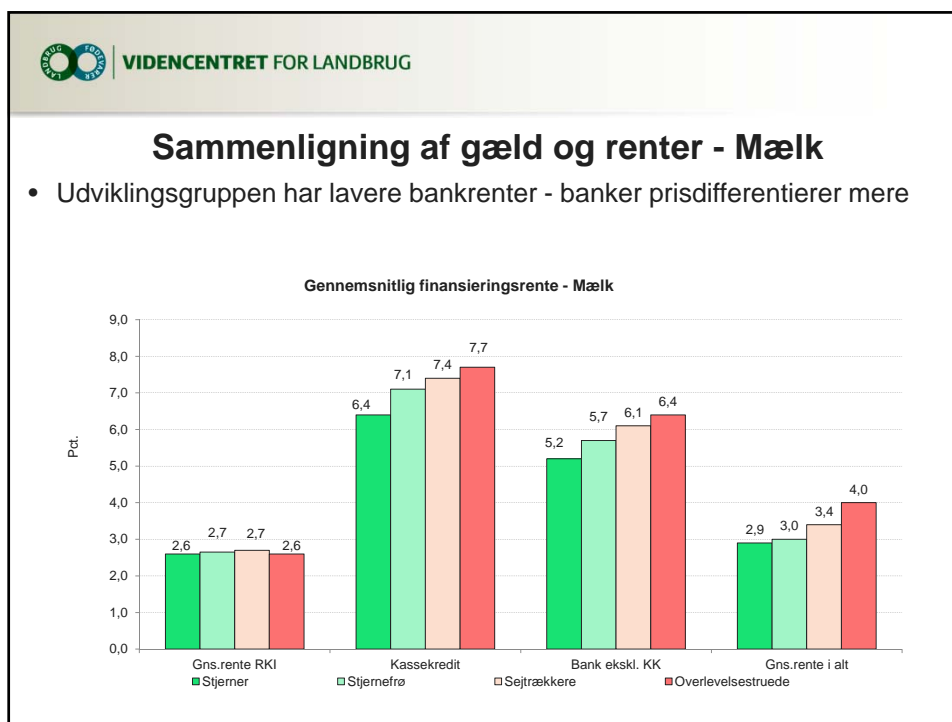

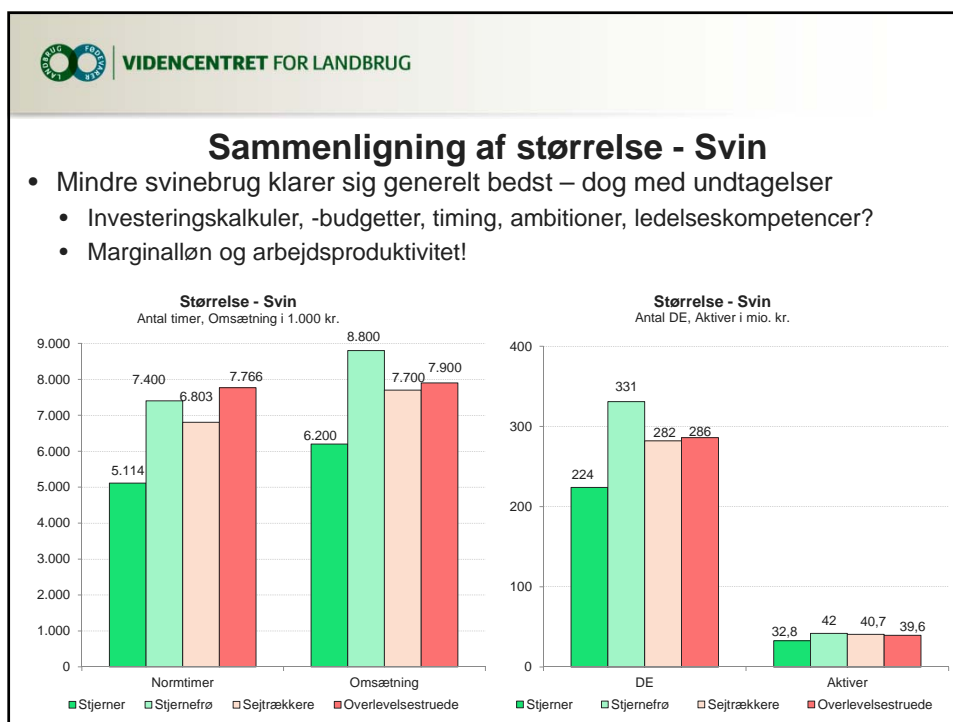
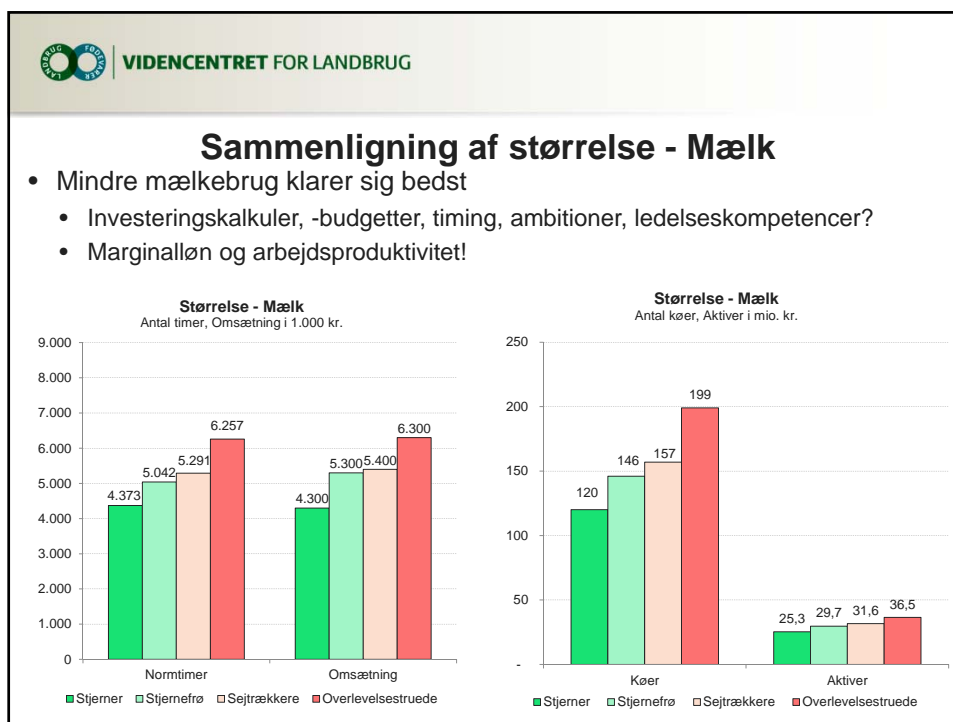

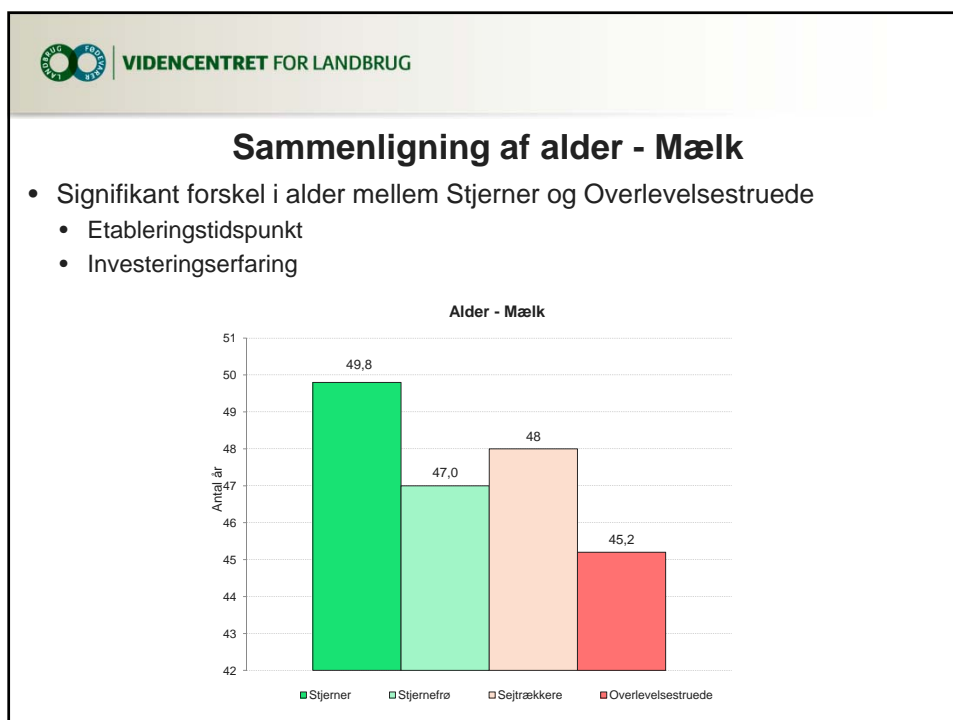
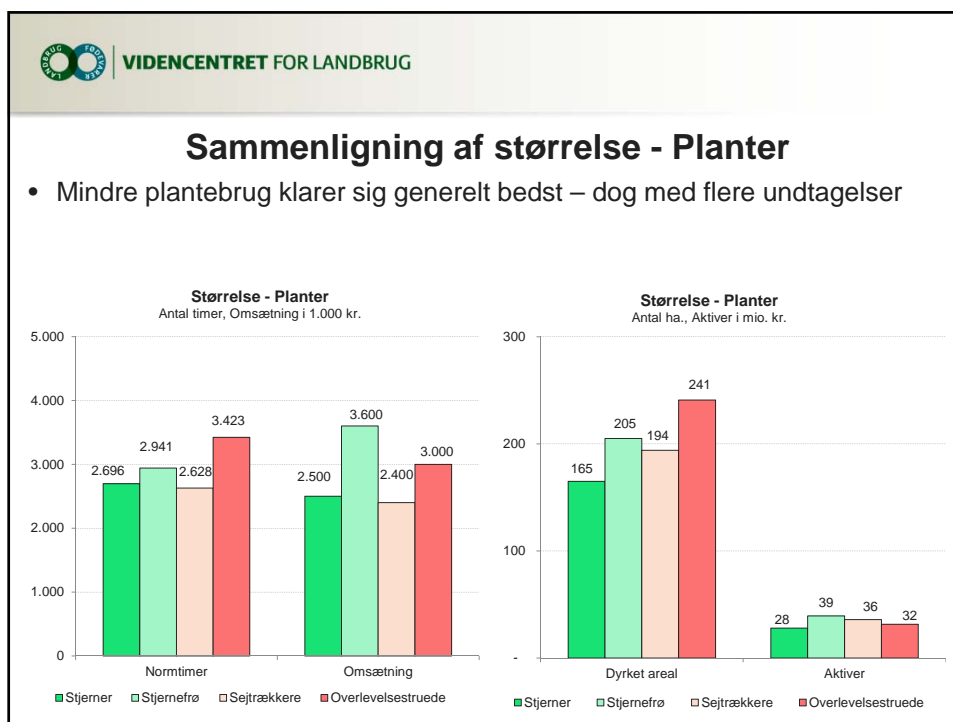

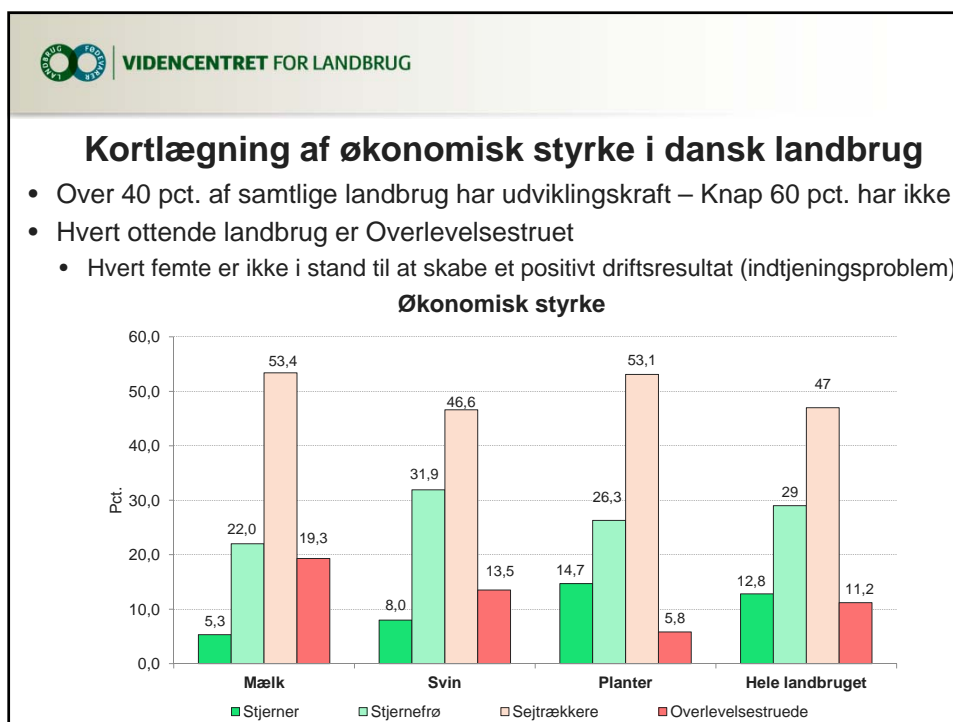
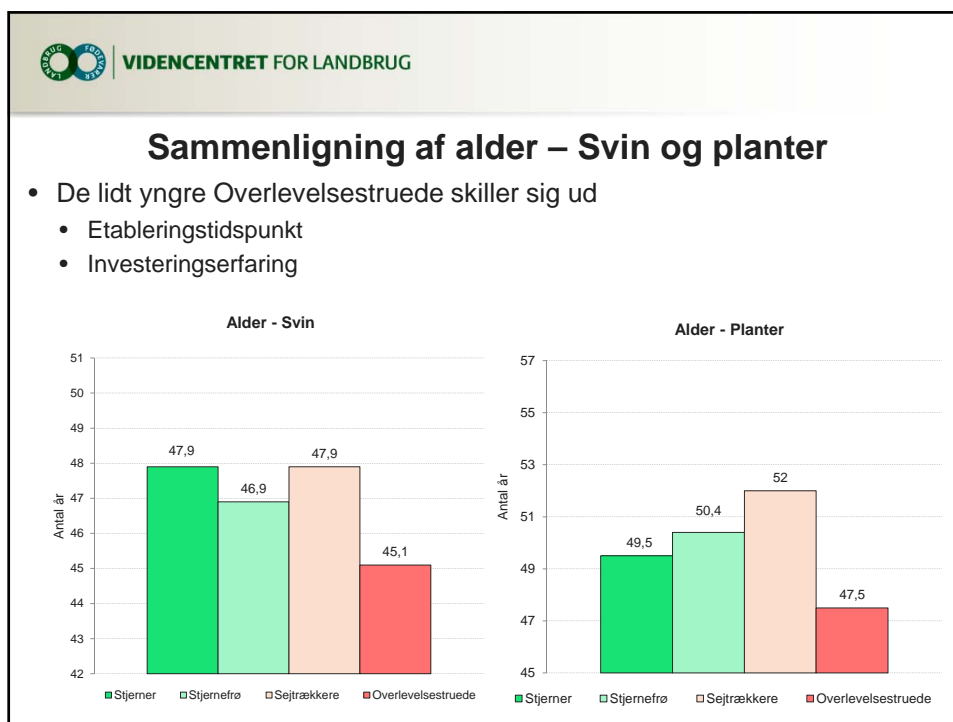
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
Skejby F +45 8740 5010
DK 8200 Århus N W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Kortlægning af økonomisk styrke i dansk landbrug

- De overlevelsestruede har 49 mia. kr. i gæld (heraf ca. 29 mia. RKI-gæld og 16 mia. bankgæld)

	Kvæg	Svin	Planter	Mink	Øvrige	I alt	Andel af oms.	Andel af gæld
Udviklingskraft	27 %	40 %	40 %	80 %	40 %	42 % (5.180)	42 %	33,5 % (90 mia. kr.)
Risikogruppe	73 %	60 %	60 %	20 %	60 %	58 % (7.220)	58 %	66,5 % (179 mia. kr.)
- Heraf Overlevelsestruet	25 %	14 %	6 %	2 %	3,5 %	11,2 % (1.390)	15 %	18 % (49 mia. kr.)

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

EU-reformen og den økonomiske styrke i dansk landbrug

- 3 hovedelementer i CAP2020:
 - 20 pct. reduktion i hektarstøtte – i alt 1,4 mia. kr.
 - Mulighed for at flytte 15 pct. af den resterende støtte mellem hektarstøtte (søjle I) og Landdistriktsstøtte (søjle II) – op til 1 mia. kr.
 - National udligning, så alle hektar opnår samme støttebeløb (fordeling af "kvægpræmier")
- Hvis forslaget vedtages:
 - **20 pct.-reduktion:** 925 virksomheder (ca. 7,5 pct.) mister evnen til at opnå positiv indtjening
 - Med ca. 20 mia. i gæld, heraf 4,3 mia. kr. bankgæld
 - **Overflytning af 15 pct. fra søjle I til Søjle II** uden tilbageførsel eller med tilknyttede omkostninger: 1.730 virksomheder (14 pct.) mister evnen til at opnå positiv indtjening
 - med ca. 40 mia. kr. i gæld, heraf ca. 9 mia. kr. bankgæld)
 - **I alt risiko** for at i alt 3.100 bedrifter mister evnen til at opnå positiv indtjening

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Ejendomsmarkedet

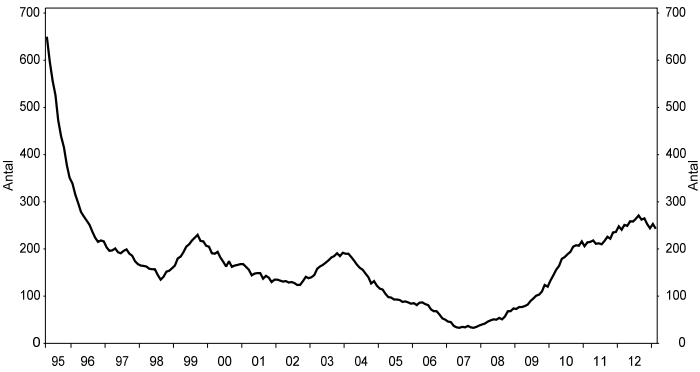

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Tvangsauktioner på landbrugsejendomme

- Antallet af tvangsauktioner har fundet en midlertidig top
 - Bedre økonomi i landbruget og trængt finansiel sektor
- Dog fortsat ophobet ejerskiftebehov

Tvangsauktioner - landejendomme
Løbende 12 mdr.

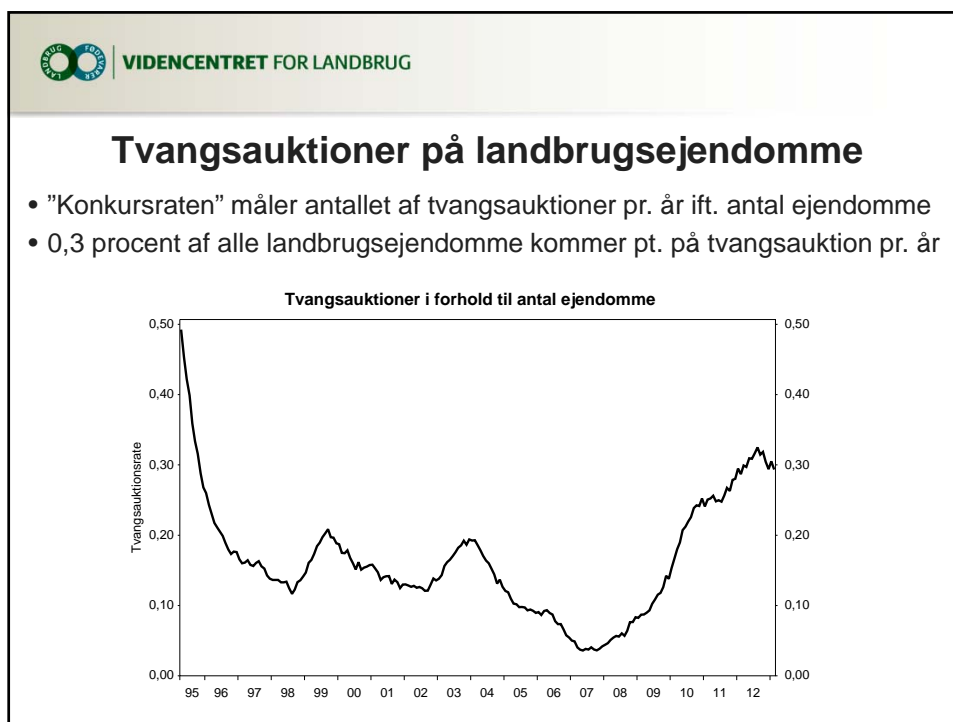

År	Antal
95	650
96	350
97	200
98	150
99	220
00	180
01	150
02	130
03	180
04	150
05	100
06	80
07	50
08	100
09	150
10	200
11	220
12	250

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

I hvilken retning skal ejendomspriserne?

Højere ejendomspriser:

- Indkomsterne stiger
- Produktionsværdi for de effektive er rigtig god
- Lave renter

??? ejendomspriser:

- Nye kapitalveje
 - LFB
 - Erhvervsobligationer
 - Institutionel kapital
 - Ny YJ-ordning?
- NLK (vandplaner, randzoner, konkurrenceevne mv.)
- Psykologi og forventninger

Lavere ejendomspriser:

- Udbudspukkel
- Lav global vækst og inflation
- Lovgivning (ophævet arealkrav mv.)
- Stramme kreditforhold
- Beskeden egenkapital
- EU-støtten falder

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

I hvilken retning skal ejendomspriserne?

So, Where are we exactly?

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

I hvilken retning skal ejendomspriserne?

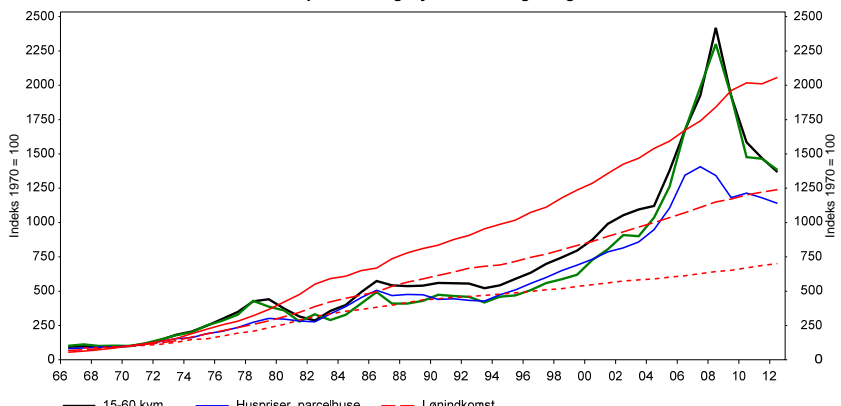

 VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

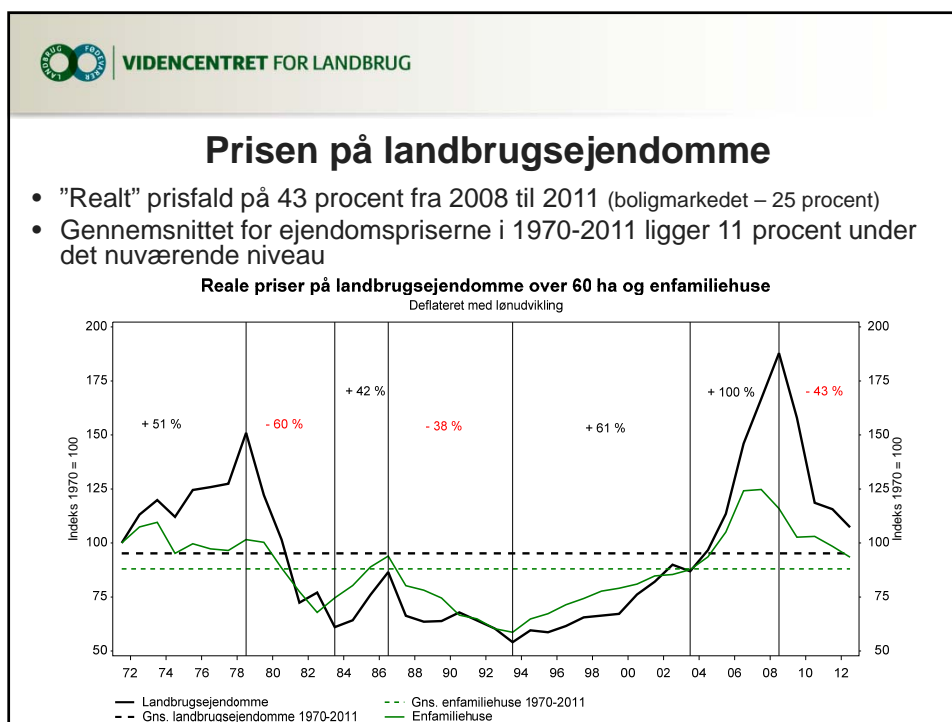
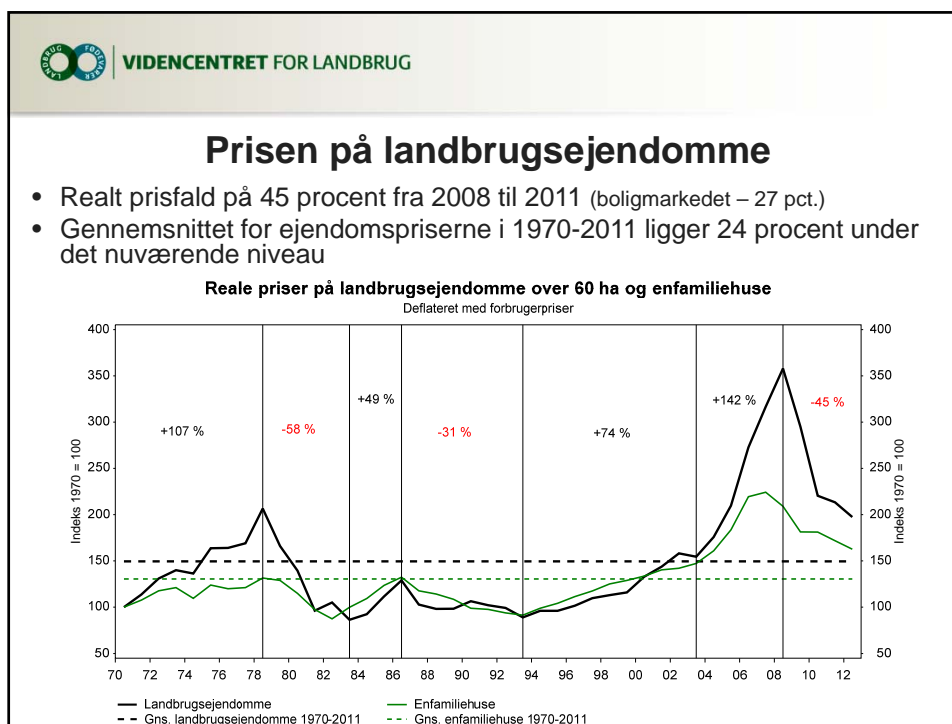
Prisen på landbrugsejendomme

- Der er forskellige holdninger til "ankeret" for priserne på boliger og landbrugsejendomme

Priser på landbrugsejendomme og boliger

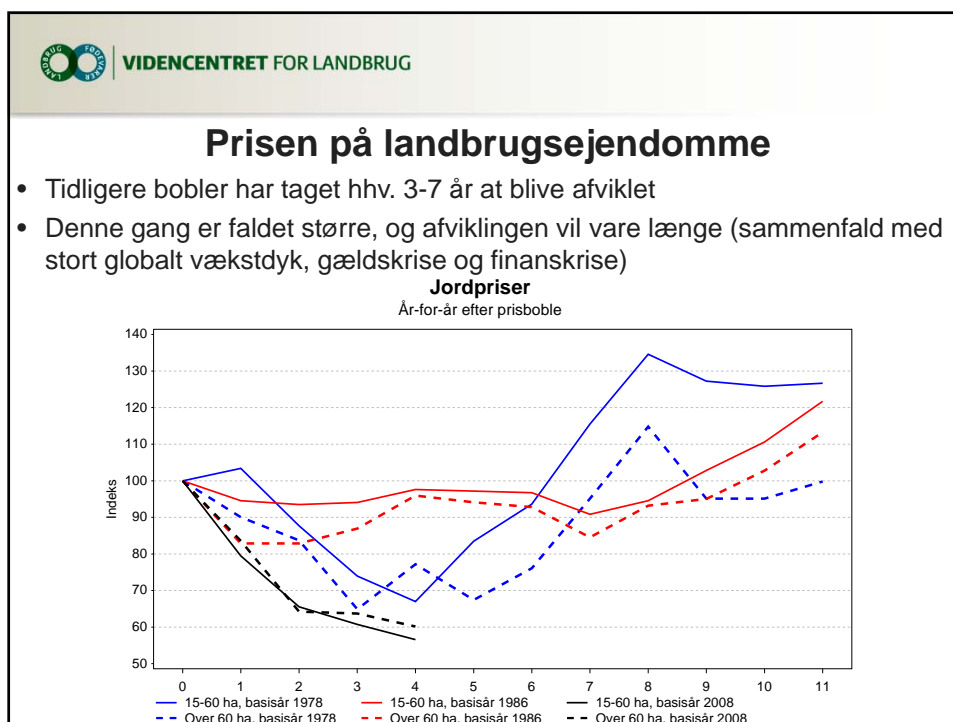
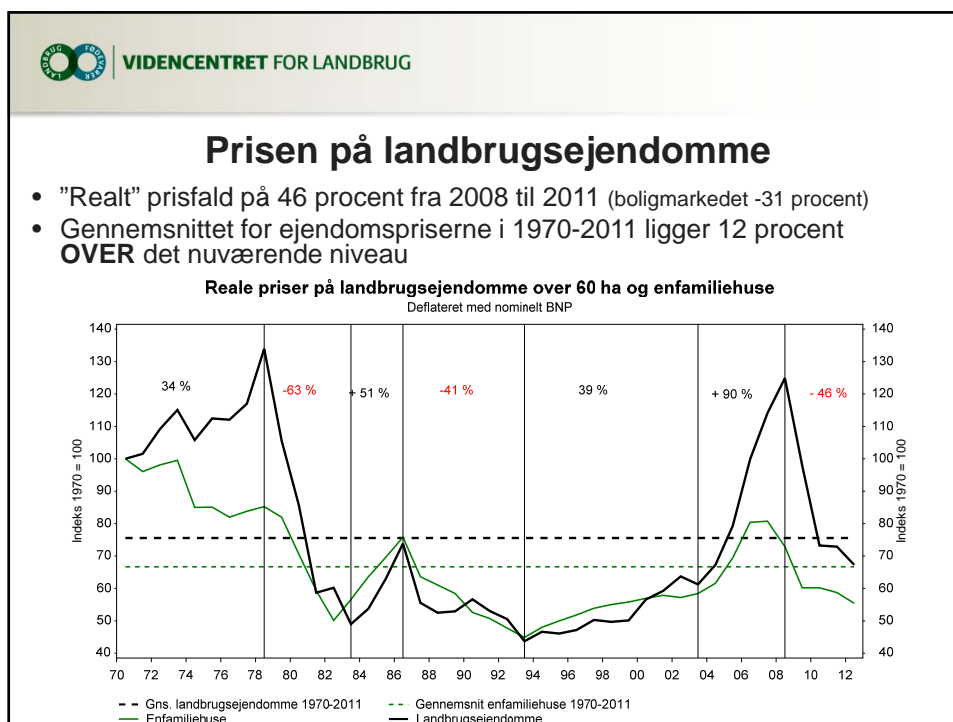

Year	15-60 km	Over 60 km	Huspriser, parcelhuse	Forbrugerpriser	Lønindkomst	Nominelt BNP
1966	100	100	100	100	100	100
1970	100	100	100	100	100	100
1980	400	300	300	250	400	350
1990	500	400	400	350	700	600
2000	1000	800	800	500	1200	1000
2008	2400	1500	1400	600	1800	1600
2012	1400	1300	1100	650	2000	1800

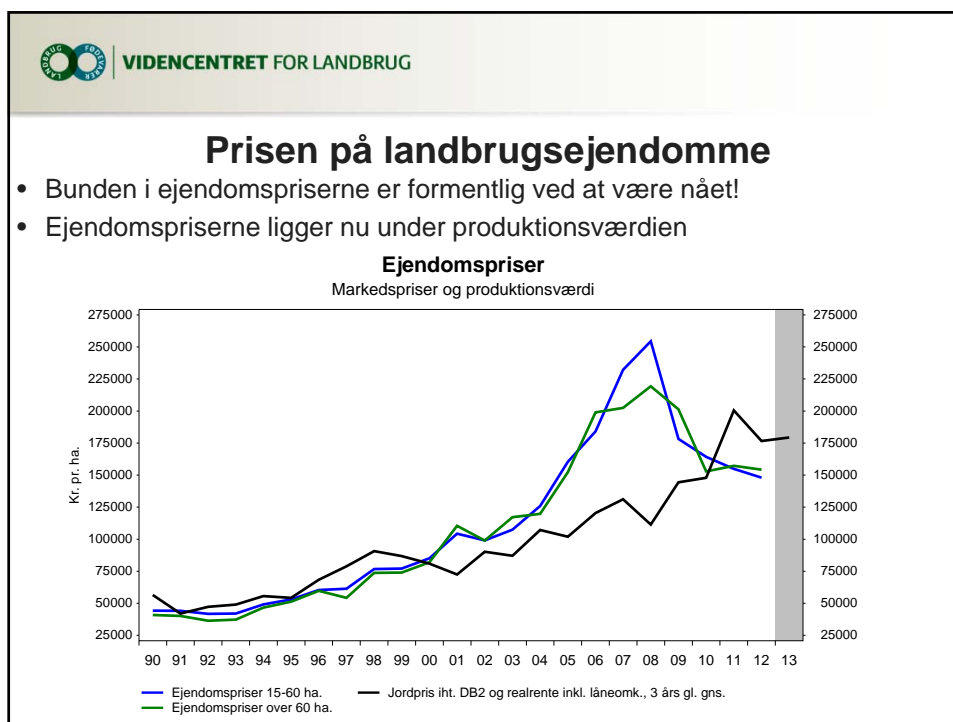
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

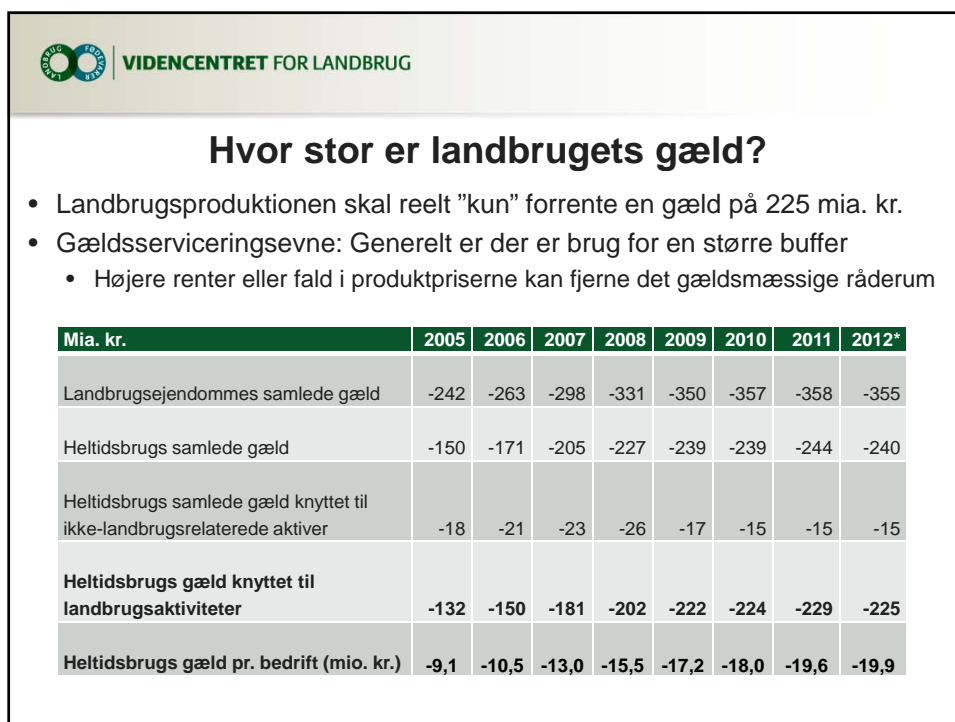
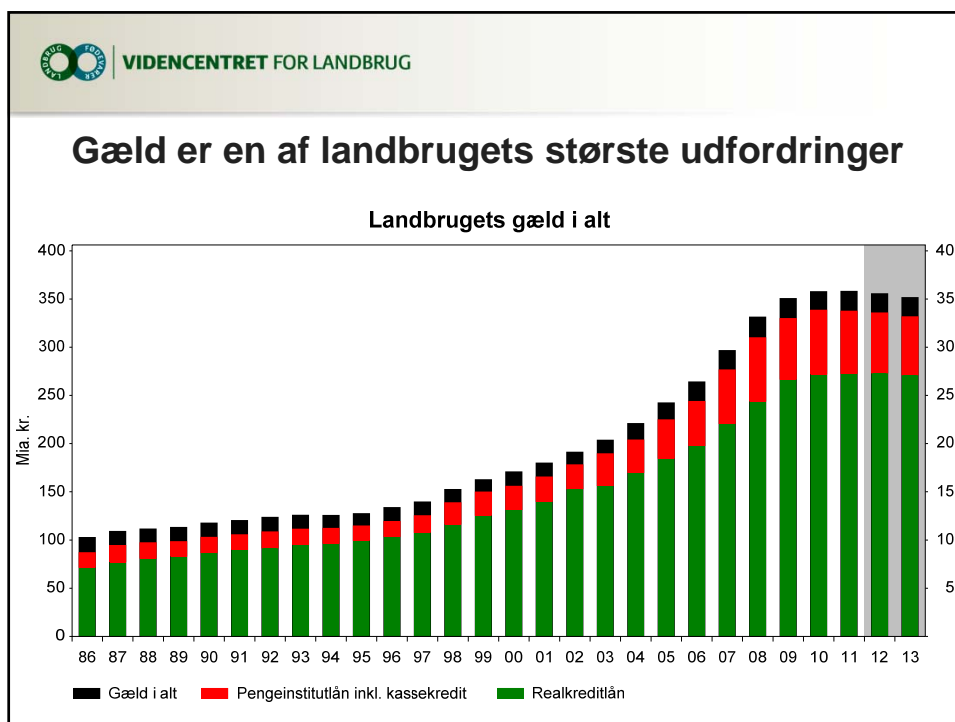
Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
Skejby F +45 8740 5010
DK 8200 Århus N W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Gælden har toppet

Heltidslandbrugs gæld stagnerer:

- Indtjeningen er forbedret
- Antallet af ejendomshandler er lavt
- Der omsættes relativt flere højt belånte ejendomme
- Investeringer på et lavt niveau
- Ejendomspriserne er faldet
- Finansielle institutioner tager tab

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Anekdote

- Turisten ankommer til et hotel i en lille by, lægger en 1.000 kr. seddel i receptionen og går op for at se på værelset
 - Hoteldirektøren tager straks de 1.000 kr. og betaler sin regning hos slagteren
 - Slagteren betaler bondemanden for det kød, han har købt på klods
 - Bonden betaler sin regning på benzintanken
 - Bestyreren af tanken betaler en gammel gæld på 1.000 kr. til hotellet med 1.000 kr. sedlen
 - Hoteldirektøren lægger sedlen på disken
 - Turisten kommer tilbage til receptionen, bryder sig ikke om værelset og tager sine 1.000 kr. tilbage
 - Hele byen er blevet gældfri
- Omtrent sådan løser landbruget sit gældsproblem!

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
 Skejby F +45 8740 5010
 DK 8200 Århus N W vfl.dk

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Hvis du vil vide mere.....om landbrugets økonomi

www.landbrugsinfo.dk/okonomianalyser

LandbrugsInfo

Byggen Energi Færke Får Heste IT Jura Krag Ledelse Maskiner Måle Plantest Rådgivning Svin Tænderligt Vegetr Økologi Økonomi

Økonomi

Arbejdsløst
Børnemærkning
Budget
Deltid & Regnskab
Ejring Økonomiske
Eksporteksportregulering
Fælles
Finansering
Forsværg
IT værktøjer
Kvælstørring
Produktionsform
Regnskab og revision
Stat
Svovl
Tilgængelige analyser
Økonomiske analyser
Økonomiske analyser
Landsmandsberetninger
Mærke
Økonomiske analyser

Økonomiske analyser

Analysen af drifts-, branche- og makroøkonomiske samt markedsøkonomiske forhold, der har afgørende indflydelse på landbrugsarbejdernes driftsresultater på kort og langt sigt. Se også historiske driftsresultater, aktuelle kommentarer og undersøgelser af landmændenes egne forventninger til de fremtidige konjunkturer.

Vurderingerne bygger dels på Videncentrets analyser og dels på analyser og vurderinger fra finansielle institutioner, forskningsinstitutioner, offentlige myndigheder samt interesseorganisationer, herunder Landbrug & Fødevarer.

Landbrugets driftsresultater
Aktuelle og historiske driftsresultater og priser.
[Læs mere...](#)

Pris- og driftsresultatundersøgelser
Prognoser for priser og driftsresultater.
[Læs mere...](#)

Restøkonomi
Prognoser for restøkonomien.
[Læs mere...](#)

Landsmandsberetninger
Landmændenes syn på økonomien i nu og i fremtiden.
[Læs mere...](#)

Tilgængelige analyser
Kunne fra Landbrugsarbejdernes Løn- og Prisundersøgelse.
[Læs mere...](#)

Statistik
Løn og prisundersøgelse.
[Læs mere...](#)

Tilmed du nyhedsbrevet
Følg nyheder i din indbakke.
[Læs mere...](#)

Log på

Er du logget ind?
Få adgang til LandbrugsInfo

Får du løst det?

Log ind for 40% artikler
Læs mere om abonnementet

Nye artikler

Uge 7 - Væbning er et svært emne på 020 88 1940-13
Uge 6 - ECB forventer ændrede renter på 05-02-13

Relaterede sider

Børnemærkning
Budget
Ejring
Fælles
Forsværg
Kvælstørring
Produktionsform

Eksterne links

Landbrug og Fødevarer
Landbrug og Fødevarer - Samfundskonomiske Analyser
Fællesøkonomiske Institut
Fællesøkonomisk Institut
Danmarks Statistik
EU-Landbrugskommissionen
FAO/WHO
SIDA
WASDE-rapporter

Artikler

Har det økonomiske samarbejdet...
Kunne fra Landbrugsavisen 10. januar 2013
21-01-13

Eksporteksportregulering
Kunne fra Landbrugsavisen 10. januar 2013
21-01-13

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

Agro Food Park 15 T +45 8740 5000
Skejby F +45 8740 5010
DK 8200 Århus N W vfl.dk